HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

30 aprilie 2009 *

În cauzele conexate C-393/07 și C-9/08,

având ca obiect acțiuni în anulare formulate în temeiul articolului 230 CE, introduse la 1 august 2007 și, respectiv, la 22 iunie 2007,

Republica Italiană, reprezentată inițial de domnul I. M. Braguglia și ulterior de domnul R. Adam, în calitate de agenți, asistați de domnul P. Gentili, avvocato dello Stato, cu domiciliul ales în Luxemburg,

reclamantă în cauza C-393/07,

susținută de:

Republica Letonia,

intervenientă,

* Limba de procedură: italiana.

Beniamino Donnici, cu domiciliul în Castrolibero (Italia), reprezentat de M. Sanino, G. M. Roberti, I. Perego, și P. Salvatore, avvocati,

reclamant în cauza C-9/08,

susținut de:

Republica Italiană,

împotriva

Parlamentului European, reprezentat de domnii H. Krück, N. Lorenz și L. Visaggio, în calitate de agenți, asistați de domnul E. Cannizzaro, profesor, cu domiciliul ales în Luxemburg,

pârât,

susținut de:

Achille Occhetto, cu domiciliul în Roma (Italia), reprezentat de P. De Caterini și F. Paola, avvocati,

intervenient,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președinte de cameră, domnii T. von Danwitz (raportor), E. Juhász, G. Arestis și J. Malenovský, judecători,

avocat general: domnul M. Poiares Maduro,
grefier: doamna M. Ferreira, administrator principal,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 5 martie 2009,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin acțiunile formulate, Republica Italiană și domnul Donnici solicită Curții anularea Deciziei 2007/2121 (REG) a Parlamentului European din 24 mai 2007 privind verificarea prerogativelor domnului Donnici, prin care se declară invalid mandatul de membru al Parlamentului European al acestuia din urmă (denumită în continuare „decizia atacată”).

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

Actul din 1976

2 Articolele 1, 2, 6-8, 12 și 13 din Actul privind alegerea reprezentanților în Parlamentul European prin vot universal direct anexat la Decizia 76/787/CECA, CEE, Euratom a

Consiliului din 20 septembrie 1976 (JO L 278, p. 1), astfel cum a fost modificat și renumerotat prin Decizia 2002/772/CE, Euratom a Consiliului din 25 iunie 2002 și din 23 septembrie 2002 (JO L 283, p. 1, denumit în continuare „Actul din 1976”) prevăd:

„*Articolul 1*

[…]

3. Alegerea se desfășoară prin vot universal direct, liber și secret.

Articolul 2

În conformitate cu situația sa națională specifică, fiecare stat membru poate înființa circumscripții pentru alegerile în Parlamentul European sau poate prevedea alte subdiviziuni ale teritoriului electoral, fără a afecta în general caracterul proporțional al sistemului de vot.

Articolul 6

(1) Membrii Parlamentului European votează individual și personal. Nu pot fi obligați prin alte instrucțiuni și nici nu pot primi mandate imperative.

[…]

Articolul 7

(1) Calitatea de membru al Parlamentului European este incompatibilă cu cea de:

— membru al guvernului unui stat membru;

— membru al Comisiei Comunităților Europene;

— judecător, avocat general sau grefier al Curții de Justiție a Comunităților Europene sau al Tribunalului de Primă Instanță;

— membru al Consiliului director al Băncii Centrale Europene;

— membru al Curții de Conturi a Comunităților Europene;

— Ombudsman al Comunităților Europene;

— membru al Comitetului Economic și Social al Comunității Economice Europene și al Comunității Europene a Energiei Atomice;

— membru al comitetelor sau organismelor create în temeiul sau în conformitate cu Tratatele de instituire a Comunității Economice Europene și a Comunității Europene a Energiei Atomice, responsabile cu administrarea fondurilor comunitare sau având o responsabilitate permanentă și directă de gestiune administrativă;

— membru în Consiliul de administrație, în Comitetul director sau angajat al Băncii Europene de Investiții,;

— funcționar sau agent în activitate al instituțiilor Comunităților Europene sau al organismelor specializate care le sunt atașate sau al Băncii Centrale Europene.

(2) Începând cu alegerile pentru Parlamentul European din 2004, mandatul de membru al Parlamentului European este incompatibil cu cel de membru al unui parlament național.

[…]

Articolul 8

Sub rezerva dispozițiilor prezentului act, procedura electorală este reglementată în fiecare stat membru de propriile dispoziții naționale.

Dispozițiile naționale care, dacă este cazul, pot ține cont de situația specifică din statele membre nu afectează caracterul esențial proporțional al sistemului de vot.

Articolul 12

Parlamentul European verifică prerogativele membrilor Parlamentului European. În acest sens, Parlamentul European ia act de rezultatele proclamate oficial de statele membre și hotărăște în legătură cu contestațiile care ar putea să apară, eventual, pe baza dispozițiilor prezentului act, cu excepția dispozițiilor de drept intern la care acesta face trimitere.

Articolul 13

(1) Un loc devine vacant atunci când mandatul unui membru al Parlamentului European se încheie în caz de demisie, deces sau invalidare a mandatului.

(2) Sub rezerva altor dispoziții din prezentul act, fiecare stat membru stabilește proceduri adecvate pentru ocuparea oricărui loc care devine vacant în timpul perioadei de cinci ani prevăzute în articolul 3, pentru restul perioadei menționate anterior.

(3) În cazul în care legislația unui stat membru prevede explicit invalidarea mandatului unui membru al Parlamentului European, mandatul acestuia se încheie în conformitate cu dispozițiile legale respective. Autoritățile naționale competente informează Parlamentul European cu privire la aceasta.

(4) În cazul în care un mandat devine vacant în urma demisiei sau a decesului, președintele Parlamentului European informează imediat autoritățile competente ale statului membru în cauză cu privire la aceasta.” [traducere neoficială]

Regulamentul de procedură al Parlamentului European

3 Articolele 3 și 4 din Regulamentul de procedură al Parlamentului European (denumit în continuare „Regulamentul de procedură”) sunt redactate astfel:

„*Articolul 3*

Verificarea prerogativelor

[…]

(3) Pe baza unui raport al comisiei competente, Parlamentul European procedează în cel mai scurt timp la verificarea prerogativelor și statuează asupra validității mandatului fiecărui membru nou ales, precum și în privința eventualelor contestații formulate în conformitate cu dispozițiile [Actului din 1976], cu excepția celor întemeiate pe legislația electorală națională.

(4) Raportul comisiei competente se întemeiază pe comunicarea oficială, de către fiecare stat membru, a rezultatelor electorale în ansamblul lor, cu precizarea numelui candidaților aleși, precum și a eventualilor supleanți în ordinea clasării rezultate în urma votului.

Mandatul unui deputat va putea fi validat numai după ce acesta prezintă declarațiile scrise prevăzute de prezentul articol, precum și de anexa I la prezentul regulament.

Pe baza unui raport al comisiei competente, Parlamentul European se poate pronunța în orice moment asupra oricărei contestații referitoare la validitatea mandatului oricărui membru al său.

(5) În cazul în care numirea unui deputat are loc ca urmare a retragerii candidaților care figurează pe aceeași listă, comisia competentă cu verificarea prerogativelor se asigură că renunțarea se face în spiritul și în litera [Actului din 1976], precum și în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din prezentul regulament.

[…]

Articolul 4

Durata mandatului parlamentar

[…]

(3) Orice deputat demisionar notifică președintelui demisia sa, precum și data la care aceasta își produce efectele, dată care nu trebuie să depășească trei luni de la notificare; această notificare îmbracă forma unui proces-verbal redactat în prezența secretarului general ori a reprezentantului său, semnat de acesta și de deputatul demisionar și prezentat de îndată comisiei competente care îl înscrie pe ordinea de zi a primei reuniuni care urmează primirii documentului respectiv.

În cazul în care consideră că demisia este incompatibilă cu spiritul sau litera [Actului din 1976], comisia competentă informează Parlamentul European, pentru ca acesta să hotărască constatarea sau nu a existenței locului vacant.

În caz contrar, constatarea existenței locului vacant intervine începând cu data menționată de deputatul demisionar în procesul-verbal de demisie. În acest caz, Parlamentul European nu trebuie să voteze.

[…]

(9) Parlamentul European își rezervă dreptul de a declara invalid mandatul examinat sau de a refuza constatarea existenței locului vacant în cazul în care acceptarea sau încetarea mandatului ar putea fi bazată pe erori materiale sau pe vicii de consimțământ.”

Statutul deputaților în Parlamentul European

4 În temeiul considerentului (4) al Deciziei 2005/684/CE, Euratom a Parlamentului European din 28 septembrie 2005 de adoptare a Statutului deputaților în Parlamentul European (JO L 262, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 6, p. 28, denumită în continuare „Statutul deputaților”), „[l]ibertatea și independența deputaților, care sunt consacrate în

articolul 2 și care nu sunt menționate în nicio dispoziție din legislația primară, ar trebui să beneficieze de protecție legală. Angajamentele formulate de deputați de a se retrage din funcție la o anumită dată sau declararea intenției de retragere din funcție la o dată nespecificată, de care partidele politice se pot folosi în mod discreționar, ar trebui considerate ca fiind incompatibile cu libertatea și independența deputaților și, în consecință, ar trebui să nu fie obligatorii".

5 În plus, considerentul (5) al Statutului deputaților prevede că articolul 3 alineatul (1) din statutul respectiv preia integral dispozițiile articolului 6 alineatul (1) din Actul din 1976.

6 În sfârșit, articolele 2 și 30 din Statutul deputaților prevăd:

„*Articolul 2*

(1) Deputații sunt liberi și independenți.

(2) Înțelegerile privind demisia unui deputat înainte de expirarea sau la finalul legislaturii sunt nule de drept.

Articolul 30

Prezentul statut intră în vigoare în prima zi a legislaturii Parlamentului European care începe în anul 2009."

Reglementarea națională

7 Legea nr. 18 din 24 ianuarie 1979 privind alegerea reprezentanților Italiei în Parlamentul European (GURI nr. 29 din 30 ianuarie 1979, p. 947, denumită în continuare „Legea din 24 ianuarie 1979") privește alegerea membrilor italieni ai Parlamentului European. Aceasta prevede că parlamentarii sunt aleși prin vot universal și prin vot pe listă direct, liber și secret. Locurile sunt repartizate între liste în mod proporțional, potrivit modalităților prevăzute de această lege, iar numărul de locuri este atribuit diferitelor circumscripții, cinci în total, pe baza rezultatelor ultimului recensământ general al populației.

8 Articolul 20 din Legea din 24 ianuarie 1979 prevede că birourile electorale ale diferitelor circumscripții au ca sarcină, printre altele, să determine clasarea candidaților de pe fiecare listă pe baza rezultatelor individuale. Rezultatele sunt transmise la Ufficio elettorale nazionale per il Parlamento europeo presso la Corte di cassazione (Biroul Electoral Național pentru Parlamentul European de pe lângă Curtea de Casație, denumit în continuare „biroul electoral italian"). În conformitate cu articolul 21 din această lege, biroul electoral italian are ca sarcină să stabilească numărul de voturi obținute pe plan național de fiecare listă, să procedeze la repartizarea locurilor între liste pe baza numărului de voturi pentru fiecare listă și să repartizeze locurile astfel atribuite fiecărei liste între diferitele circumscripții. În conformitate cu articolul 23 din legea respectivă, acest birou redactează un proces-verbal care trebuie să fie transmis secretariatului Parlamentului European.

9 În plus, Legea din 24 ianuarie 1979 conține, la articolul 41, o reglementare detaliată a subrogării, potrivit căreia candidatul ales în mai multe circumscripții trebuie să declare la biroul electoral italian circumscripția pentru care vrea să opteze. Pentru circumscripția care nu este aleasă, acest birou proclamă ales candidatul care urmează imediat după ultimul ales. În plus, un loc devenit vacant pe timpul mandatului este atribuit de biroul electoral italian candidatului de pe aceeași listă și din aceeași circumscripție care urmează după ultimul ales.

10 În conformitate cu articolul 46 din această lege, biroul electoral italian comunică Secretariatului Parlamentului European subrogările intervenite pe baza hotărârilor prin care au fost soluționate în mod irevocabil litigiile aferente acestora, corectează, dacă este cazul, rezultatul alegerilor și înlocuiește candidații proclamați aleși în mod nelegal cu cei care au dreptul de a fi aleși, informând despre acest aspect pe cei interesați și Secretariatul Parlamentului European.

Situația de fapt și decizia atacată

11 La alegerile membrilor Parlamentului European, care s-au desfășurat la 12 și la 13 iunie 2004, domnul Donnici a candidat pe lista comună Società Civile-Di Pietro Occhetto. Această listă a obținut două locuri, primul în circumscripția Italia Meridională, iar al doilea în circumscripția Italia Nord-Occidentală. Domnul Di Pietro, care a fost ales primul în ambele circumscripții, a optat pentru circumscripția Italia Meridională.

12 Domnul Occhetto ocupa poziția a doua pe listele electorale având în vedere numărul de voturi obținute în cele două circumscripții, acesta situându-se înaintea domnului Donnici în circumscripția Italia Meridională și înaintea domnului Chiesa în circumscripția Italia Nord-Occidentală. Întrucât domnul Di Pietro a optat pentru locul rezervat circumscripției Italia Meridională, domnul Occhetto ar fi trebuit proclamat ales din partea circumscripției Italia Nord-Occidentală. Cu toate acestea, prin declarația scrisă din 6 iulie 2004 și primită în ziua următoare de biroul electoral italian, domnul Occhetto, care exercita în perioada respectivă mandatul de senator italian, a renunțat la alegerea în Parlamentul European în cele două circumscripții.

13 În urma acestei renunțări, la 18 iulie 2004, biroul electoral italian l-a proclamat pe domnul Chiesa ales în circumscripția Italia Nord-Occidentală, precum și pe domnul Di Pietro în circumscripția Italia Meridională și, la 12 noiembrie 2004, a comunicat numele domnului Donnici ca fiind primul pe lista supleanților domnului Di Pietro pentru circumscripția Italia Meridională, în timp ce domnul Occhetto, care s-a desistat, nu figura pe această listă.

14 La alegerile legislative din 9 și din 10 aprilie 2006 din Italia, domnul Di Pietro a fost ales deputat în Parlamentul Italiei și a optat pentru mandatul său național, începând cu 28 aprilie 2006. Întrucât această funcție era, în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Actul din 1976, incompatibilă cu calitatea de membru al Parlamentului European, acesta din urmă a constatat că locul este vacant.

15 Prin declarația din 27 aprilie 2006, adresată biroului electoral italian, domnul Occhetto, care își depusese candidatura la aceleași alegeri naționale, dar nu fusese reales, și-a revocat renunțarea din 6 iulie 2004 și a solicitat să ocupe locul devenit vacant în urma alegerii exprimate de domnul Di Pietro pentru parlamentul național.

16 În urma acestei declarații, biroul electoral italian a proclamat, la 8 mai 2006, alegerea domnul Occhetto în calitate de membru al Parlamentului European și a comunicat Parlamentului European, la aceeași dată, numele acestuia pentru a figura ca supleant al domnului Di Pietro.

17 Prin hotărârea din 21 iulie 2006, Tribunale amministrativo regionale del Lazio a respins ca neîntemeiată acțiunea în anulare formulată de domnul Donnici împotriva acestei proclamări.

18 Domnul Donnici a contestat și în fața Parlamentului European proclamarea domnului Occhetto ca deputat european în locul domnului Di Pietro. Această contestație a fost examinată de Comisia pentru afaceri juridice a Parlamentului European în cursul reuniunii din 21 iunie 2006. După ce a constatat că, în conformitate cu articolul 12 din Actul din 1976, contestația nu era admisibilă întrucât se întemeia pe legea electorală italiană, Comisia pentru afaceri juridice a formulat, în unanimitate, propunerea ca Parlamentul European să valideze mandatul domnului Occhetto. La 3 iulie 2006, Parlamentul European a ratificat mandatul domnului Occhetto.

19 Prin hotărârea din 6 decembrie 2006, Consiglio di Stato a admis apelul formulat de domnul Donnici împotriva hotărârii pronunțate de Tribunale amministrativo regionale del Lazio și a anulat proclamarea de către biroul electoral italian, la 8 mai 2006, a domnului Occhetto ca membru al Parlamentului European. Consiglio di Stato a constatat, printre altele, că „voința populară, […] nu a împiedicat niciodată vreun candidat să renunțe la alegeri” și „caracterul indisponibil al clasamentului [electoral] interzice […] celui care a renunțat să revină […] după bunul plac în clasament”.

20 Hotărârea Consiglio di Stato a dobândit autoritate de lucru judecat în urma hotărârii Corte suprema di cassazione din 26 martie 2007, prin care acțiunea domnului Occhetto a fost declarată inadmisibilă din cauza unui viciu de formă. Prin cererea din 19 aprilie 2007, domnul Occhetto a sesizat Curtea Europeană a Drepturilor Omului cu o plângere care, potrivit informațiilor reprezentantului domnului Occhetto cu ocazia ședinței din 5 martie 2009, era în continuare pendinte.

21 La 29 martie 2007, biroul electoral italian a luat act de hotărârea Consiglio di Stato și a proclamat alegerea domnului Donnici ca membru al Parlamentului European pentru circumscripția Italia Meridională, revocând astfel mandatul domnului Occhetto. Proclamarea respectivă a fost comunicată Parlamentului European, care a luat act de aceasta în procesul-verbal al ședinței plenare din 23 aprilie 2007, în temeiul căruia domnul Donnici ocupa un loc în Parlamentul European, însă numai în mod provizoriu și sub rezerva deciziei ulterioare a Parlamentului European cu privire la verificarea prerogativelor sale.

22 Între timp, prin scrisoarea din 5 aprilie 2007, domnul Occhetto a formulat o contestație și a solicitat Parlamentului European să îi confirme mandatul și să nu îl valideze pe cel domnului Donnici. În urma acestei contestații, Parlamentul European a supus mandatul domnului Donnici examinării de către Comisia juridică din cadrul acestuia.

23 La 24 mai 2007, Parlamentul European a adoptat decizia atacată, care prevede:

„Parlamentul European,

— având în vedere Actul [din 1976];

— având în vedere articolele 3, 4 și 9 și anexa I la Regulamentul de procedură;

— având în vedere comunicarea oficială a autorității naționale competente din Italia privind alegerea domnului Beniamino Donnici în Parlamentul European;

— având în vedere contestația primită de la domnul Achille Occhetto, la 25 martie 2007, cu privire la validitatea alegerii lui Beniamino Donnici în Parlamentul European;

— având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri juridice (A6-0198/2007),

— […]

D. considerând că dispozițiile naționale privind procedura electorală europeană trebuie să fie conforme cu principiile fundamentale ale sistemului normativ comunitar și în special cu legislația primară, precum și cu spiritul și litera Actului [din 1976]; întrucât, din aceste motive, atunci când aplică și/sau interpretează propriile dispoziții naționale privind procedura electorală europeană, autoritățile naționale competente – legislative, administrative și jurisdicționale – nu pot să nu țină cont de principiile de drept comunitar în materie electorală,

E. întrucât conformitatea retragerii candidaturii domnului Achille Occhetto cu spiritul și litera Actului [din 1976] trebuie apreciată în lumina articolului 6 din acest act […] și întrucât libertatea și independența deputaților este într-adevăr un principiu fundamental,

F. întrucât Statutul deputaților (în vigoare începând cu 2009) prevede, la articolul 2 alineatul (1), că «deputații sunt liberi și independenți», iar la alineatul (2), ca o consecință logică a primului, că «înțelegerile privind demisia unui membru înainte de expirarea sau la finalul legislaturii sunt nule de drept»,

G. întrucât aceste dispoziții ale Statutului deputaților nu fac decât să explice principiile libertății și independenței deja conținute în Actul [din 1976] […],

[…]

K. întrucât sub incidența articolului 6 din Actul [din 1976] intră și persoanele care figurează în mod oficial în clasamentul postelectoral al candidaților – și aceasta este în interesul Parlamentului European, pentru că respectivii candidați sunt potențiali membri ai Parlamentului European,

L. întrucât retragerea domnului Achille Occhetto este rezultatul unei voințe care decurge dintr-un acord, […] drept pentru care această retragere trebuie considerată incompatibilă cu litera și spiritul Actului [din 1976], adică lovită de nulitate,

M. întrucât nulitatea retragerii candidaturii domnului Achille Occhetto anulează elementul de fapt și de drept care se află la baza existenței și validității mandatului succesorului său, Beniamino Donnici,

[…]

O. întrucât Consiliul de Stat, printr-o hotărâre definitivă și cu autoritate de lucru judecat, a anulat proclamarea domnului Achille Occhetto ca deputat în Parlamentul European,

P. întrucât, în temeiul articolului 12 din Actul [din 1976], Parlamentul European și numai Parlamentul European verifică prerogativele membrilor săi aleși prin vot universal; întrucât această prerogativă fundamentală a Parlamentului European nu poate fi invalidată și cu atât mai puțin zădărnicită prin măsuri ale autorităților naționale adoptate în vădit dezacord cu normele și principiile pertinente ale dreptului comunitar, inclusiv în cazul în care respectivele măsuri au un caracter definitiv și emană de la organul jurisdicțional suprem al statului menționat, cum este cazul hotărârii în cauză a [Consiglio di Stato]; […]

Q. întrucât Parlamentul European poate contesta în mod legitim validitatea mandatului domnului Beniamino Donnici și, în același timp, poate ignora hotărârea [Consiglio di Stato], în măsura în care aceasta contravine literei și spiritului Actului [din 1976], confirmând astfel mandatul domnului Achille Occhetto,

1. declară invalid mandatul deputatului în Parlamentul European Beniamino Donnici, a cărui alegere a fost comunicată de autoritatea națională competentă;

2. confirmă validitatea mandatului domnului Achille Occhetto,

[…]”

Procedurile în fața instanțelor comunitare și concluziile părților

24 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene la 22 iunie 2007, înregistrată cu numărul T-215/07, domnul Donnici a introdus o acțiune în anulare împotriva deciziei care i-a fost notificată la 29 mai 2007. Prin Ordonanța din 13 decembrie 2007, Donnici/Parlamentul European (T-215/07, Rec., p. II-5239), Tribunalul s-a desistat de cauza T-215/07 în favoarea Curții pentru ca aceasta să poată hotărî în acțiunea în anulare. Aceasta a fost înscrisă în registrul Curții cu numărul C-9/08. Prin Ordonanța președintelui Curții din 21 februarie 2008, s-a

admis ca domnul Occhetto să intervină în susținerea concluziilor Parlamentului European, iar ca Republica Italiană să intervină în susținerea concluziilor domnului Donnici.

25 Printr-un înscris separat depus la grefa Tribunalului la 14 august 2007, Parlamentul European invocase o excepție în temeiul articolului 114 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului prin care urmărea retragerea de la dosar a avizului Serviciului juridic din 2 mai 2007 depus în anexa A. 11 la cererea domnului Donnici. Prin Ordonanța din 29 ianuarie 2009, Curtea a admis cererea Parlamentului European și a decis să soluționeze odată cu fondul cererea domnului Donnici de a dispune, prin măsuri de cercetare judecătorească, depunerea avizului juridic respectiv.

26 Prin cererea depusă la grefa Curții la 1 august 2007 și înregistrată cu numărul C-393/07, Republica Italiană a introdus de asemenea o acțiune având ca obiect anularea deciziei atacate care i-a fost notificată la 28 mai 2007. Prin Ordonanța președintelui Curții din 1 februarie 2008 s-a admis ca Republica Letonia să intervină în această cauză în susținerea concluziilor Republicii Italiene. Republica Letonia nu a participat nici la procedura scrisă, nici la procedura orală.

27 Prin Ordonanța președintelui Camerei a patra din 30 ianuarie 2009, cele două acțiuni în anulare au fost conexate pentru buna desfășurare a procedurii orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

28 Printr-un înscris separat, depus la grefa Tribunalului la 22 iunie 2007 și înregistrat cu numărul T-215/07 R, domnul Donnici a solicitat suspendarea executării deciziei atacate. Înlocuindu-l pe președintele Tribunalului, judecătorul delegat cu luarea măsurilor provizorii a admis această cerere și a decis, prin Ordonanța din 15 noiembrie 2007, Donnici/Parlamentul European (T-215/07 R, Rec., p. II-4673), suspendarea executării deciziei atacate.

29 Prin Ordonanța președintelui Curții din 13 ianuarie 2009, Occhetto și Parlamentul European/Donnici [C-512/07 P(R) și C-15/08 P(R), Rep., p. I-1], recursurile privind măsurile provizorii introduse de domnul Occhetto și de Parlamentul European împotriva ordonanței respective au fost respinse.

30 Prin acțiunile formulate, Republica Italiană, precum și domnul Donnici solicită Curții să anuleze decizia atacată și să oblige Parlamentul European la plata cheltuielilor de judecată. Domnul Donnici solicită, cu titlu incidental, în temeiul articolului 241 CE, ca articolul 3 alineatul (5) din Regulamentul de procedură să fie declarat nelegal și, în subsidiar, să se dispună depunerea la dosarul prezentei cauze a avizului juridic din 2 mai 2007 al Serviciului juridic al Parlamentului European. Parlamentul European solicită respingerea acțiunilor și obligarea Republicii Italiene, precum și a domnului Donnici la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la acțiuni

31 În cauza C-393/07, Republica Italiană invocă cinci motive întemeiate pe faptul că decizia atacată ar fi încălcat articolele 6, 8, 12 și 13 din Actul din 1976, precum și articolul 6 UE, articolul 2 din Statutul deputaților, articolul 199 CE, precum și articolele 3 și 4 din Regulamentul de procedură, respectiv articolul 6 UE, precum și articolele 10 CE și 230 CE și, în sfârșit, pe faptul că această decizie ar fi viciată de o lipsă de motivare.

32 În cauza C-9/08, domnul Donnici invocă două motive întemeiate, în primul rând, pe încălcarea articolului 12 din Actul din 1976 și a articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, a principiului independenței, a interdicției mandatului imperativ, precum și a autorității de lucru judecat și, în al doilea rând, pe lipsa de motivare a deciziei atacate.

Cu privire la primul motiv

Argumentele părților

33 Republica Italiană și domnul Donnici arată, în esență, că, în conformitate cu articolul 12 din Actul din 1976, Parlamentul European ar fi trebuit să se mulțumească să ia act de proclamarea alegerii domnului Donnici, efectuată de biroul electoral italian. Articolul 12 menționat nu ar permite Parlamentului European să se îndepărteze de la proclamarea menționată pentru motivul pretinsei incompatibilități a acesteia cu dreptul comunitar. De asemenea, în cadrul unei decizii prin care statuează asupra contestațiilor, Parlamentul European nu ar putea să se întemeieze decât pe dispozițiile Actului din 1976, cu excluderea altor dispoziții ale dreptului comunitar, inclusiv a principiilor generale ale acestuia.

34 În ceea ce privește articolul 6 din Actul din 1976, aceștia susțin că se aplică numai deputaților, iar nu candidaților care nu au fost aleși, astfel încât acest articol nu acoperă renunțarea domnului Occhetto, exprimată la 6 iulie 2004, când nu era deputat al Parlamentului European. Întrucât articolul respectiv privește, potrivit formulării sale, numai exercitarea mandatului parlamentar, evenimentele procedurii electorale și comportamentul candidaților care nu au fost aleși anterior numirii lor în calitate de deputați nu ar fi acoperite de acesta.

35 În schimb, Parlamentul European, susținut de domnul Occhetto, apreciază că, în temeiul articolului 12 din Actul din 1976, îi revine obligația de a asigura că proclamarea efectuată de autoritățile naționale respectă dreptul comunitar în general și principiile stabilite prin Actul din 1976 în special. Această înțelegere a competențelor sale ar fi reflectată de articolul 3 alineatele (4) și (5), de articolul 4 alineatele (3) și (9) din Regulamentul de procedură, precum și de practica sa în domeniu. Atunci când procedura electorală contribuie la constituirea sa, ar fi evident că există un nivel normativ comunitar care stabilește un standard minim, adecvat pentru a evita orice distorsiune rezultată din disparitatea procedurilor naționale, nivel care trebuie să fie garantat de către Parlamentul European. Dimpotrivă, dacă Parlamentul European ar trebui să se limiteze în exercitarea competențelor sale la examinarea incompatibilităților în sensul articolului 7 din Actul din 1976, atunci competența acestuia ar fi lipsită de conținutul său efectiv.

36 Parlamentul European, susținut de domnul Occhetto, arată că, în cazul încălcării flagrante a principiilor fundamentale ale Actului din 1976, precum mandatul parlamentar liber consacrat la articolul 6 din acest act, precum și principiile votului universal și proporțional potrivit articolelor 1 și 2 din actul respectiv, are dreptul și chiar obligația de a nu da curs acestei încălcări, luând act de rezultatul procedurii naționale, în caz contrar propria decizie de validare ar fi nelegală. Supremația dreptului comunitar ar impune Parlamentului European să nu ia în considerare desemnarea unui candidat efectuată de autoritățile naționale care se află în situația de încălcare flagrantă a dreptului comunitar.

37 Articolul 6 din Actul din 1976 ar proteja de asemenea candidatul ales. În caz contrar, garanția conferită de acest articol nu s-ar aplica la acte, precum în speță renunțarea exprimată de domnul Occhetto și motivată printr-un acord electoral, care împiedică realizarea mandatului dorit de alegători. Această interpretare a articolului 6 menționat ar fi coroborată cu articolul 2 din Statutul deputaților, precum și cu articolul 3 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, semnată la Roma la 4 noiembrie 1950.

38 În plus, Parlamentul European arată că aplicabilitatea respectivului articol 6 în speță rezultă deja din faptul că domnul Occhetto ocupa un loc în Parlamentul European atunci când autoritățile naționale i-au notificat înlocuirea celui interesat cu domnul Donnici.

Aprecierea Curții

39 Primul motiv ridică problema întinderii prerogativelor de care dispune Parlamentul European cu ocazia verificării mandatelor membrilor săi, în temeiul articolului 12 din Actul din 1976. Astfel, pentru a examina validitatea deciziei atacate, trebuie să se analizeze, în esență, amploarea prerogativelor pe care această dispoziție le atribuie Parlamentului European. Or, articolul 12 din acest act presupune, în orice caz, că decizia Parlamentului European se întemeiază pe o dispoziție din acest act, cu privire la care poate fi formulată o contestație. Întrucât, în această privință, Parlamentul

European invocă, în principal, articolul 6 din Actul din 1976, este necesar să se stabilească, în primul rând, dacă această dispoziție este în principiu aplicabilă în speță.

— Cu privire la aplicabilitatea articolului 6 din Actul din 1976

40 Articolul 6 alineatul (1) din Actul din 1976 prevede că membrii Parlamentului European votează individual și personal, nu pot fi obligați prin alte instrucțiuni și nici nu pot primi mandate imperative.

41 Astfel cum rezultă din redactarea articolului respectiv, acesta se referă în mod expres la „membrii Parlamentului European" și privește exercitarea mandatului de parlamentar. În plus, acest articol menționează dreptul de vot al membrilor respectivi, drept care, prin natura sa, nu poate fi asociat cu calitatea de candidat proclamat oficial în ordinea de clasare postelectorală (a se vedea Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctul 41).

42 Este necesar să se constate că articolul 6 din Actul din 1976, având în vedere redactarea sa clară, nu se aplică actelor care au ca obiect renunțarea unui candidat ales, precum, în speță, renunțarea exprimată de domnul Occhetto cu privire la poziția sa de supleant al domnului Di Pietro.

43 Argumentele prezentate în această privință de Parlamentul European nu permit îndepărtarea de la această interpretare.

44 În special, nu se poate recunoaște Parlamentului European o competență generală pentru aprecierea legalității procedurilor electorale ale statelor membre cu privire la ansamblul principiilor despre care se pretinde că stau la baza articolului 6 din Actul din 1976, astfel cum le deduce Parlamentul European în special din articolul 3 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prin intermediul unei interpretări extensive a articolului 6 în lumina acestor principii (a se vedea în acest sens Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctul 43).

45 Astfel, o asemenea interpretare a articolului 6 menționat ar ignora decizia adoptată de autorii săi, transformând această dispoziție referitoare la exercitarea mandatului, în pofida domeniului său de aplicare circumscris cu precizie, într-o normă de competență care reglementează procedura electorală, acest domeniu fiind reglementat, în principiu, în conformitate cu articolul 8 din Actul din 1976, de dispozițiile naționale.

46 În ceea ce privește articolul 2 din Statutul deputaților, la care face referire Parlamentul European pentru a susține interpretarea dată articolului 6 din Actul din 1976, este important să se sublinieze, în primul rând, că acest statut nu era în vigoare la momentul faptelor în cauză. În plus, considerentul (4) al Statutului deputaților prevede că „[l]ibertatea și independența deputaților, care sunt consacrate la articolul 2 și care nu sunt menționate în nicio dispoziție din legislația primară, ar trebui să beneficieze de protecție legală”, iar considerentul (5) al acestuia precizează că articolul 3 alineatul (1) din acest statut preia integral dispozițiile articolului 6 alineatul (1) din Actul din 1976. De aici rezultă că articolul 2 din Statutul deputaților nu constituie o codificare a respectivului articol 6 (a se vedea în acest sens Ordonanța Occhetto și Parlamentul European /Donnici, citată anterior, punctul 44).

47 În plus, Parlamentul European nu poate, în conformitate cu principiul ierarhiei normelor, să se întemeieze pe o dispoziție din Regulamentul de procedură și pe pretinsa sa practică în acest domeniu pentru a efectua o interpretare *contra legem* a articolului 6 din Actul din 1976 (a se vedea în acest sens Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctul 45).

48 Astfel, trebuie să se constate că Regulamentul de procedură este un act de organizare internă care nu poate să introducă în favoarea Parlamentului European competențe ce nu sunt expres recunoscute printr-un act normativ, în speță prin Actul din 1976 (a se vedea Hotărârea din 21 octombrie 2008, Marra, C-200/07 și C-201/07, Rep., p. I-792, punctul 38). Rezultă *a fortiori* că pretinsa practică instituțională nu poate deroga de la respectivul articol 6.

49 Din cele de mai sus rezultă că renunțarea exprimată de domnul Occhetto cu privire la poziția sa pe lista supleanților nu intră în domeniul de aplicare al articolului 6 din Actul din 1976, astfel încât acest articol nu putea servi ca temei pentru o contestație în cadrul verificării prerogativelor membrilor Parlamentului European în temeiul articolului 12 din acest act și că, prin urmare, Parlamentul European nu putea întemeia decizia atacată pe o încălcare a articolului 6 menționat.

— Cu privire la încălcarea articolului 12 din Actul din 1976

50 După constatarea că articolul 6 din Actul din 1976 nu putea să constituie temeiul deciziei atacate, se pune problema dacă această decizie poate fi întemeiată pe o încălcare a principiilor votului universal și proporțional consacrate la articolele 1 și 2 din Actul din 1976, astfel cum arată Parlamentul European. Referindu-se la o încălcare a principiilor respective, Parlamentul European și-a recunoscut o prerogativă de a verifica dacă proclamarea oficială a domnului Donnici ca membru al Parlamentului European s-a realizat cu respectarea cerințelor respective. În consecință, trebuie examinat dacă articolul 12 din acest act atribuie Parlamentului European o astfel de competență cu ocazia verificării mandatelor membrilor săi.

51 Articolul 12 din Actul din 1976 prevede că, pentru verificarea prerogativelor membrilor săi, Parlamentul European ia act de rezultatele proclamate oficial de statele membre și hotărăște în legătură cu contestațiile care ar putea să apară, eventual, pe baza dispozițiilor prezentului act, cu excepția dispozițiilor de drept intern la care acesta face trimitere.

52 Formularea articolului 12 arată că prerogativa de verificare de care dispune Parlamentul European în temeiul primei teze a articolului respectiv face obiectul a două restricții importante cuprinse în a doua teză a acestuia (a se vedea în acest sens Ordonanța din 15 noiembrie 2007, Donnici/Parlamentul European, citată anterior, punctul 71, precum și Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctele 31 și 32).

53 Potrivit primei părți a celei de a doua teze a articolului 12 din Actul din 1976, Parlamentul European „ia act de rezultatele proclamate oficial de statele membre". În plus, competența specială a Parlamentului European de a hotărî asupra contestațiilor formulate, prevăzută în a doua parte a celei de a doua teze a articolului respectiv este de asemenea limitată *ratione materiæ* la singurele contestații „care ar putea să apară, eventual, pe baza dispozițiilor [Actului din 1976], cu excepția dispozițiilor de drept intern la care acesta face trimitere".

54 Pe de o parte, contrar susținerilor Parlamentului European, chiar din textul articolului 12 din Actul din 1976 rezultă că acest articol nu conferă Parlamentului competența de a hotărî asupra contestațiilor formulate în temeiul dreptului comunitar în ansamblul său. Potrivit formulării clare a articolului respectiv, acesta privește numai „contestațiile care ar putea să apară […] pe baza dispozițiilor prezentului act" (a se vedea în acest sens Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctul 32).

55 Pe de altă parte, acțiunea care constă în „a lua act de rezultatele proclamate oficial" semnifică faptul că, pentru a adopta propria decizie cu ocazia verificării prerogativelor membrilor săi, Parlamentul European este ținut să se întemeieze pe proclamarea efectuată la 29 martie 2007 de biroul electoral italian în urma hotărârii Consiglio di Stato din 6 decembrie 2006. Astfel, această proclamare rezultă dintr-un proces decizional conform procedurilor naționale, prin care problemele juridice legate de proclamarea respectivă au fost soluționate definitiv și constituie, prin urmare, o situație juridică preexistentă. Or, Curtea a hotărât deja că utilizarea expresiei „ia act" în contextul Actului din 1976 trebuie să fie interpretată în sensul că indică absența totală a unei marje de apreciere a Parlamentului European în domeniu (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 iulie 2005, Le Pen/Parlamentul European, C-208/03 P, Rec., p. I-6051, punctul 50).

56 Această interpretare a expresiei „ia act” care figurează la articolul 12 alineatul (2) din Actul din 1976, în versiunea sa inițială, potrivit căruia statele membre informează Parlamentul European, care ia act, cu privire la faptul că un loc a devenit vacant, fapt rezultat din aplicarea dispozițiilor naționale, se aplică de asemenea pentru aceeași expresie utilizată la articolul 12 din Actul din 1976 în versiunea sa actuală. Dacă articolul 12 alineatul (2) din Actul din 1976, în versiunea sa inițială, exclude orice marjă de apreciere a Parlamentului European chiar și în caz de invalidare a mandatului unuia dintre membrii săi, care rezultă din aplicarea unor dispoziții naționale cu efect asupra compunerii existente a acestei instituții, această lipsă a unei puteri de decizie trebuie admisă cu atât mai mult pentru verificarea, în conformitate cu articolul 12 din Actul din 1976, a prerogativelor membrilor Parlamentului European proclamați oficial de statele membre. Astfel, în acest cadru, este vorba despre desemnarea de către autoritățile naționale a viitorilor membri ai Parlamentului European, în conformitate cu procedura electorală care este reglementată, astfel cum rezultă în mod expres din articolul 8 din Actul din 1976, de dispozițiile naționale.

57 De aici rezultă că Parlamentul European nu este în măsură să repună în discuție chiar regularitatea proclamării efectuate de biroul electoral național. Articolul 12 din Actul din 1976 nu autorizează Parlamentul European nici să refuze să ia act de o astfel de proclamare dacă apreciază că se află în prezența unei neregularități (a se vedea în acest sens Ordonanța din 15 noiembrie 2007, Donnici/Parlamentul European, citată anterior, punctul 75).

58 Această interpretare a articolului 12 din Actul din 1976 este confirmată de o lectură a acestuia în lumina dispozițiilor relevante din Tratatul CE, precum și de cadrul normativ în care se înscrie articolul respectiv.

59 În această privință, trebuie să se arate că, în conformitate cu articolul 5 primul paragraf CE, cu articolul 7 alineatul (1) al doilea paragraf CE, precum și cu articolul 189 primul paragraf CE, Parlamentul European își exercită prerogativele și acționează în limitele competențelor care îi sunt conferite prin tratate.

60 În plus, potrivit articolului 8 din Actul din 1976, „procedura electorală este reglementată în fiecare stat membru de propriile dispoziții naționale", sub rezerva dispozițiilor Actului din 1976. Prin urmare, deși statele membre sunt obligate să respecte dispozițiile Actului din 1976 în măsura în care privesc anumite modalități electorale, nu este mai puțin adevărat că, în definitiv, aceste state sunt cele care au sarcina de a organiza alegerile, potrivit procedurii stabilite de propriile dispoziții naționale, și, în acest cadru, de a proceda și la numărarea voturilor și la proclamarea oficială a rezultatelor electorale. (Ordonanța din 15 noiembrie 2007, Donnici/ Parlamentul European, citată anterior, punctul 74).

61 În sfârșit, articolul 13 alineatul (2) din Actul din 1976 prevede că statele membre stabilesc procedurile adecvate pentru ocuparea locurilor devenite vacante.

62 Prin urmare, în conformitate cu acest cadru normativ, procedura electorală pentru alegerea membrilor Parlamentului European, care a avut loc la 12 și la 13 iunie 2004, ca și procedura pentru numirea supleanților pentru locurile devenite vacante, rămâne reglementată în fiecare stat membru de dispozițiile naționale relevante, în speță Legea din 24 ianuarie 1979 (a se vedea în acest sens Ordonanța din 15 noiembrie 2007, Donnici/Parlamentul European, citată anterior, punctul 66).

63 Pe de altă parte, în lipsa unei reglementări comunitare în această materie, revine ordinii juridice interne a fiecărui stat membru să desemneze instanțele competente și să prevadă modalitățile procedurale de sesizare a instanței destinate să asigure protejarea drepturilor conferite justițiabilului de dreptul comunitar, cu condiția ca, pe de o parte, aceste modalități să nu fie mai puțin favorabile decât cele referitoare la drepturi care își aveau originea în ordinea juridică internă (principiul echivalenței) și, pe de altă parte, ca acestea să nu facă imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea, în practică, a drepturilor conferite de ordinea juridică comunitară (principiul eficienței) (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 septembrie 2006, Eman și Sevinger, C-300/04, Rec., p. I-8055, punctul 67).

64 Or, Parlamentul European nu a arătat că dispozițiile procedurale italiene încălcau principiile echivalenței și eficienței. În plus, chiar dacă s-ar presupune o astfel de ipoteză, nu ar rezulta că Parlamentul European ar fi abilitat să înlocuiască actele relevante ale autorităților naționale competente cu propriile aprecieri.

65 În schimb, asigurarea respectării de către statele membre a dispozițiilor tratatului, precum și a dispozițiilor adoptate de instituții în temeiul acestuia revine în special Comisiei, care este abilitată, în temeiul articolului 226 CE, să introducă la Curte o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor dacă apreciază că un stat membru nu și-a îndeplinit obligațiile. În plus, controlul respectării acestor dispoziții este asigurat prin procedura prevăzută la articolul 234 CE care se înscrie în cadrul contenciosului electoral pe plan național.

66 Acest cadru normativ nu permite să se considere că Parlamentul European dispune de o competență generală pentru a aprecia conformitatea procedurilor electorale ale statelor membre și aplicarea acestora în cazul de față în raport cu dreptul comunitar. De aici rezultă că, în cadrul verificării prerogativelor membrilor săi, competența Parlamentului European se limitează la prerogative precum cele definite în mod clar de dispozițiile relevante ale Actului din 1976 (a se vedea în acest sens Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctul 32).

67 Rezultă că o interpretare a articolului 12 din Actul din 1976 care ar institui în favoarea Parlamentului European o competență generală de control al proclamării oficiale efectuate de autoritățile statelor membre ar fi contrară nu numai formulării acestui articol, ci și incompatibilă cu principiul consacrat la articolele 5 CE și 7 CE, potrivit cărora competențele Comunității și ale instituțiilor sale sunt competențe atribuite (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 octombrie 2000, Germania/Parlamentul European și Consiliul, C-376/98, Rec., p. I-8419, punctul 83, precum și Hotărârea din 3 septembrie 2008, Kadi și Al Barakaat International Foundation/Consiliul și Comisia, C-402/05 P și C-415/05 P, Rep., p. I-6351, punctul 203 și jurisprudența citată).

68 Argumentele prezentate de Parlamentul European și susținute de domnul Occhetto, amintite la punctele 35-37 din prezenta hotărâre, nu pot repune în discuție această interpretare a articolului 12 din Actul din 1976 care exclude orice competență a Parlamentului European de a se îndepărta de la proclamarea efectuată de biroul electoral italian.

69 Argumentul prezentat în primul rând, potrivit căruia, în lipsa unei competențe a Parlamentului European de a controla rezultatele proclamate de statele membre în raport cu dreptul comunitar, prerogativele de verificare ale Parlamentului European în temeiul articolului 12 din Actul din 1976 sunt golite de conținut, trebuie înlăturat. Astfel, trebuie subliniat că Parlamentul European păstrează competența deplină de a se pronunța în cadrul articolului 12 din Actul din 1976 cu privire la situația unui candidat ales care deține una dintre calitățile incompatibile cu cea de membru al Parlamentului European, astfel cum acestea sunt enumerate la articolul 7 din Actul din 1976 (a se vedea Ordonanța Occhetto și Parlamentul European/Donnici, citată anterior, punctul 33).

70 În al doilea rând, în ceea ce privește argumentul potrivit căruia, pentru a garanta un standard minim privind nominalizarea membrilor săi, Parlamentul European ar trebui să fie în măsură să înlăture proclamația efectuată de alte autorități naționale care ar fi în opoziție flagrantă cu principiile fundamentale ale Actului din 1976, trebuie amintit că revine instanțelor naționale sarcina de a se pronunța, dacă este cazul după o trimitere preliminară la Curte în sensul articolului 234 CE, cu privire la legalitatea dispozițiilor și a procedurilor electorale naționale (Ordonanța din 15 noiembrie 2007, Donnici/Parlamentul European, citată anterior, punctul 93).

71 În speță, un asemenea control jurisdicțional a avut loc în mod efectiv în fața instanțelor italiene competente, în temeiul Legii din 24 ianuarie 1979. Astfel, problemele juridice legate de proclamarea oficială a rezultatelor electorale au fost soluționate definitiv pe plan național, prin hotărârea Consiglio di Stato din 6 decembrie 2006 care a dobândit autoritate de lucru judecat.

72 În sfârșit, formularea clară a articolului 12 din Actul din 1976 și repartizarea competențelor în domeniu, efectuată de acesta, se opun constatării existenței unei lacune în protecția drepturilor electorale ale candidaților la alegerile pentru Parlamentul European.

73 Pentru acest motiv, argumentul Parlamentului European întemeiat pe faptul că însăși decizia acestuia cu privire la verificarea prerogativelor ar fi nelegală dacă ar fi obligat să își întemeieze propria decizie pe un act național nelegal, în speță proclamarea domnului Donnici de către biroul electoral italian, trebuie să fie de asemenea înlăturată.

74 În speță, competențele respective ale Parlamentului European și ale autorităților naționale cu ocazia verificării prerogativelor membrilor acestuia sunt, spre deosebire de ceea ce susține Parlamentul European prin referirea la Hotărârea din 18 decembrie 2007, Suedia/Comisia (C-64/05 P, Rec., p. I-11389), repartizate în mod clar între instanțele comunitare și autoritățile naționale. În această privință, Parlamentul European dispune, în temeiul articolului 12 din Actul din 1976, numai de competența de a statua cu privire la contestațiile care ar putea să apară, eventual, pe baza dispozițiilor acestui act, cu excepția dispozițiilor de drept intern la care acesta face trimitere, în timp ce autorităților naționale le revine obligația de a proclama rezultatele stabilite potrivit dispozițiilor naționale conforme cu dreptul comunitar.

75 Din cele de mai sus rezultă că, în temeiul articolului 12 din Actul din 1976, Parlamentul European era obligat să ia act de proclamarea efectuată de biroul electoral italian fără a avea competența de a o înlătura în temeiul unor pretinse neregularități care afectau acest act național. Prin declararea, contrar acestei proclamații, ca invalid a mandatului domnului Donnici și prin confirmarea mandatului domnului Occhetto, decizia atacată a încălcat articolul 12 din acest act.

76 Având în vedere toate considerațiile precedente, decizia atacată trebuie să fie anulată. În aceste condiții, nu este necesară pronunțarea Curții asupra celorlalte motive invocate

de Republica Italiană și de domnul Donnici în susținerea acțiunilor lor. Prin urmare, cererile formulate în subsidiar de domnul Donnici au devenit lipsite de obiect.

Cu privire la cheltuielile de judecată

77 În temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Italiană și domnul Donnici au solicitat obligarea Parlamentului European la plata cheltuielilor de judecată, iar Parlamentul European a căzut în pretenții, se impune obligarea acestuia la plata cheltuielilor de judecată. În temeiul alineatului (4) primul paragraf al aceluiași articol, statele membre care intervin în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată, iar în temeiul celui de al treilea paragraf al aceluiași alineat, Curtea poate hotărî ca un intervenient, altul decât cei menționați la paragrafele precedente, să suporte propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară și hotărăște:

1) Anulează Decizia 2007/2121 (REG) a Parlamentului European din 24 mai 2007 privind verificarea prerogativelor lui Beniamino Donnici.

2) Obligă Parlamentul European la plata cheltuielilor de judecată efectuate de domnul Donnici, precum a celor efectuate de Republica Italiană în calitate de reclamantă.

3) Republica Italiană, în calitate de intervenientă, Republica Letonia și domnul Occhetto suportă propriile cheltuieli de judecată.

Semnături